

Dr. Zora Hesová: Posudek oponenta bakalářské práce

Josef Dašek: Vliv britského panství na identitu obyvatel Hongkongu

Téma: Autor se zabývá vlivem koloniální správy Hong Kongu na formování národní identity obyvatel. Předpokládá specifitu hongkongčanů, kterou chce vysvětlit. Poukazuje na dějiny HK ve vztahu k Velké Británii a na stěžejní historické zvraty, na ekonomický rozvoj regionu, a zejména na ambivalenci britské politiky.

Celkově se jedná pečlivě napsanou, informovanou práci, jejíž autor prokazuje dobrou orientaci v tématu, zejména co se týká historických souvislostí. Autor si také v začátku stanovil jasné téma a odpovídá na položenou otázku s odkazem na relevantní faktory. Přes tyto přednosti práce vykazuje určité nedostatky v argumentaci a ve struktuře práce.

Premisa (specifita HK) není rozvedena, práce má velmi dlouhý teoretický úvod, který se ukazuje jako málo relevantní pro vlastní argument; analytická část přichází až v druhé části a opravdový, explicitní rozbor provádí autor až v samém závěru, předtím se spokojí s historickým popisem, který analýzu doplňuje.

Autor specifitu národní identity v HK předpokládá, uvádí ji pouze anekdoticky a nijak zvlášť ji jako téma nerozvíjí. Jakkoli jde o plausibilní předpoklad, je přece jen nedoložený, a navíc není určené, co přesně autor chce vysvětlit. Navíc autor nerozvíjí to, vůči čemu je HK jiný: vůči určité národní jednotě pevninské Číny, ani otázky jazyka, etnicity v HK.

Jeho hlavním argumentem zůstává národní specifita tak, jak se odráží v tržní orientaci, prosperitě a ekonomickém liberalismu, jiné aspekty autor širěji nerozvádí (instituce, školství, jazyk, cestovní, studijní praxe, politické organizace, politická hnutí, nebo např. orientaci a dopad tzv. deštníkové mobilizace). Autor zmiňuje požadavky demokratizace v HK vůči Británii, ale toto téma rozvádí historicky, skrze popis událostí, a ne např. skrze analýzu identifikace různých aktérů. Jeho argument tedy zůstává jednodimenzionální, opírá se pouze o historii, ne o sociologii, politické instituce HK, průběh inkorporace do Číny atd..

Samotnou otázku hongkongské identity otevírá až po dlouhém úvodu, v polovině práce, na str. 23. Předchozí část velmi obecně pojednává o tom, co je národ, identita a o britském kolonialismu. Samotné pojednání o HK, autor uvádí opět dlouhou historickou poznámkou, která je popisná a není zarámovaná tematikou práce a jejího tématu, a tak ještě více oddaluje pojednání o v úvodu ohlášeném tématu až na stranu 31. I přesto, že autor uvádí řadu relevantních údajů (specifita britského kolonialismu, důvody britského zmocnění se HK atd.), autor je přímo pro argumentaci nevyužívá, jeho text zůstává po většinu práce popisný.

Zajímavější postup by byl specifitu konstatovat – nejen anekdoticky, jak to autor dělá na příkladu restaurací a obchodů v HK, ale na základě např. sociologických setření, typu institucí, politické kultury atd. –; tuto specifitu charakterizovat (např. rozdílností k pevnině) a potom teprve se ptát, jak ji lze vysvětlit, a identifikovat faktory, které to umožňují; konkrétně, začít 4. kapitolou (či dokonce závěrem) a potom do argumentace zapracovat onen popisný úvod. Autor to neudělal, a tak v analytické části opakuje řadu již dříve uvedených fakt.

Text tedy zůstává historicky popisný a dlouhý teoretický, definiční úvod, nenachází v druhé části věnované HK žádnou odezvu. Teprve v samotném závěru se autor vrací k definicím z úvodu (Ferguson) a používá je na případ HK (jazyk, instituce).

Závěr bohužel zůstává nejasný: začíná konstatováním „Vliv Britů na obyvatele Hongkong byl jednoznačný.“ – autor vypočítává důsledky onoho vlivu, ale nakonec konstatuje, že „Závěrem lze konstatovat, že hypotéza uvedená v úvodu této práce, tedy, „že *Velká Británie ovlivnila národní identitu*

obyvatel Hongkongu natolik, že pomohla k utvoření distinktivního národa Hongkongčanů, který se stal svébytnou jednotkou, byť s absentujícím vlastním národním státem“, se ve zkoumaném období jednoznačně nepotvrdila“.

Nejasnost je důsledkem koncepčně nedomyšleného argumentu: přestože autor uvádí řadu relevantních bodů (rozlišuje ekonomickou politiku a politické řízení kolonie) a prokazuje dobrou znalost reálií, nevěnoval se dostatečně rozboru. Tyto nedostatky ale považuji za napravitelné, jelikož implicitně jsou argumenty ve výběru témat obsaženy.

Formálně neobsahuje žádné závažné nedostatky. Text je opřen o dostatečně jasné a čitelné zdroje.

Doporučuji k obhajobě a k ocenění velmi dobře.

V Praze dne 13. 6. 2017.